

Bezpečnostní správa, správa
policie

**BM406K Vybrané otázky veřejné správy a
správního práva I**

4. přednáška 26. 4. 2024

David Hejč

Bezpečnostní správa

- **bezpečnostní správa** = účelově vybudovaný systém orgánů veřejné správy pověřených zajišťováním bezpečnosti a veřejného pořádku, popř. obranu státu, a jejich činnost
- **bezpečnost** = ochrana společnosti a jednotlivců před nebezpečím ohrožujícím
 - bezpečnost státu, jeho institucí, jakož i nerušený výkon funkcí státu (vnitřní pořádek a bezpečnost ve státě)
 - život, zdraví, svobodu, lidskou důstojnost a čest jednotlivce
- **veřejný pořádek** = ochrana pravidel chování lidí na veřejnosti, jejichž zachování je nutnou podmínkou spořádaného společenského soužití
- **obrana státu** = *souhrn opatření k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením (2/2 Z o zajišťování obrany státu)*

Bezpečnostní správa

- **bezpečnost státu** = zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, ochrany demokratických základů státu, ochrany životů, zdraví a majetkových hodnot
 - **svrchovanost (suverenita) státu** znamená *nezávislost státní moci na jakékoli jiné moci*, a to v mezinárodních i vnitřních vztazích; předpokládá, že stát ovládá své území a obyvatelstvo, a to aniž by měl „nad sebou“ někoho vyššího
 - **územní celistvost** předpokládá, že stát disponuje jednotnou a jedinou soustavou státních orgánů (moci zákonodárné, výkonné a soudní) a nečlení se na územní jednotky, která by samy měly charakter státu X federace

Bezpečnostní správa

Vnitřní bezpečnost

- správa policie
- integrovaný záchranný systém (IZS) a krizové řízení
- zpravodajské služby
- ochrana utajovaných informací a bezpečn. způsobilost
- ochrana pořádku a bezpečnosti při správě soudnictví
- ochrana přírody
- ochrana bezpečnosti práce
- požární ochrana

Vnější bezpečnost

- správa obrany

Vybrané orgány

- Parlament
 - vyhlášení stavu ohrožení a válečného stavu
 - souhlas s pobytem cizích vojsk a s vysláním českých vojsk do zahraničí
- Prezident ČR
 - vrchní velitel ozbrojených sil, s kontrasignací předsedy (nebo pověřeného člena) vlády, zejm. se podílí se na vydávání (specifických) normativních právních aktů a stanoví způsob propouštění vojáků ze základní nebo náhradní služby
- Vláda
 - nejvyšším ústředním orgánem bezpečnostní správy
- Bezpečnostní rada státu
 - zvláštní bezpečnostní orgán, složený z předsedy vlády a dalších členů vlády – jednání se může zúčastnit i prezident
 - připravuje vládě podklady, návrhy opatření k zajištění bez.

Vybrané orgány

Ústřední orgány státní správy (2/1969) a další

- **Ministerstvo vnitra**
- *ústředním orgánem st. správy pro veřejný pořádek a další věci vnitřního pořádku a bezpečnosti ve vymezeném rozsahu, včetně dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu*
- *zajišťuje komunikační sítě pro Policii České republiky, složky integrovaného záchranného systému a územní orgány státní správy a provozuje informační systém pro nakládání s utajovanými informacemi mezi orgány veřejné moci*
- **Ministerstvo obrany**
- *ústředním orgánem státní správy zejména pro zabezpečování obrany České republiky a řízení Armády České republiky a správu vojenských újezdů*
- **Policie ČR** – jednotný ozbrojený bezpečn. sbor
- **Bezpečnostní informační služba** – ozbrojená zpravodajská služba
- **Armáda** – základ ozbrojených sil (+ vojenská stráž prezidenta a hradní stráž)
- **Obce a kraje** – mají úkoly v oblasti zajišťování bezp. a veřejného pořádku a obrany na svém území

Prameny právní úpravy bezpečnostní správy

- **Ústavní Z č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR**
- **Vnitřní bezpečnost (zejména)**
 - Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky
 - Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů
 - Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii
 - Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)
 - Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů
 - Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
 - Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách ČR
 - Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti
 - Zák. č. 229/2013 Sb. o nakládání s bezpečnostním materiálem.

Prameny právní úpravy bezpečnostní správy

- **Vnější bezpečnost - obrana (zejména)**
 - Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky
 - Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání
 - Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky
 - Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon)
 - Zákon č. 332/2014 Sb., kterým se mění zákon o vojácích z povolání

Bezpečnostní správa

ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR

- vymezuje základní povinnost státu zajišťovat bezpečnost (tj. svrchovanost, územní celistvost a ochranu demokratických základů státu, životů, zdraví a majetkových hodnot)
 - konstatuje, že bezpečnost státu zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby
- + *státní orgány, orgány územních samosprávných celků a právnické a fyzické osoby jsou povinny se podílet na zajišťování bezpečnosti České republiky. Rozsah povinností a další podrobnosti stanoví zákon.*
- vymezuje tzv. „mimořádné stavy“ a jejich základní souvislosti
 - zakotvuje Bezpečnostní radu státu

Ústavní Z ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR

Bezpečnostní rada státu

- Zvláštní orgán složený z předsedy **vlády** a dalších členů vlády (dle rozhodnutí vlády), který v rozsahu vládního pověření připravuje vládě návrhy opatření k zajišťování bezpečnosti ČR
- **Prezident** ČR má právo účastnit se jejích schůzí, vyžadovat od ní a jejích členů zprávy a projednávat s ní nebo s jejími členy otázky, které patří do jejich působnosti

Vybrané mimořádné stavy

- **nouzový stav**
 - připadá v úvahu při živelních pohromách, ekologických nebo průmyslových haváriích, nehodách nebo jiném nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožuje životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost
 - lze vyhlásit jen s uvedením důvodů, na určitém území a na dobu určitou
 - vyhlašuje vláda
 - pravomoci orgánů veřejné správy a možné povinnosti právnických a fyzických osob při nouzovém stavu stanoví krizový zákon; která práva se omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají stanoví vláda
- **stav ohrožení státu**
 - připadá v úvahu při bezprostředním ohrožení svrchovanosti státu nebo územní celistvosti státu anebo jeho demokratických základů
 - vyhlašuje parlament na návrh vlády

Vybrané mimořádné stavy

stav nebezpečí (krizový zákon)

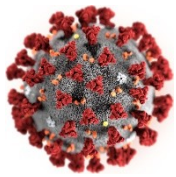
- se vyhláší jako *bezodkladné opatření*, jsou-li ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu, a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek integrovaného záchranného systému nebo subjektů kritické infrastruktury
- vyhláší *hejtman* kraje (v Praze primátor hlavního města Prahy); hejtman, který stav nebezpečí vyhlásil, o tom neprodleně *informuje* vládu, Ministerstvo vnitra, sousední kraje a pokud mohou být krizovou situací dotčeny, též další kraje
- lze vyhlásit na dobu *nejvýše 30 dnů*; tuto dobu může hejtman prodloužit jen se souhlasem vlády
- rozhodnutí o stavu nebezpečí se vyhláší ve Věstníku právních předpisů kraje; rozhodnutí nabývá účinnosti okamžikem, který se v něm stanoví
- *nelze* vyhlásit z důvodu stávky vedené na ochranu práv a oprávněných hospodářských a sociálních zájmů
- *končí* uplynutím doby, na kterou byl vyhlášen, pokud hejtman nebo vláda nerozhodnou o jeho zrušení před uplynutím této doby; vláda stav nebezpečí zruší též, pokud nejsou splněny podmínky pro jeho vyhlášení

Vyhlášení krizových stavů

krizový stav	zákon	kdo vyhláší	důvod	rozsah	doba trvání
Stav nebezpečí	KrizZ (§ <u>3</u>)	Hejtman (primátor hl. m. Prahy)	Jsou-li ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek IZS nebo subjektů kritické infrastruktury.	Celý kraj, část kraje	Nejdéle 30 dnů (prodloužení se souhlasem vlády)
Nouzový stav	Ústavní zákon o bezp. ČR. (čl. <u>5</u> a <u>6</u>)	Vláda (předseda vlády)	Při živelních pohromách, ekologických a průmyslových haváriích, nehodách nebo jiném nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní bezpečnost.	Celý stát, omezené území státu	Nejdéle 30 dnů
Stav ohrožení státu	Ústavní zákon bezp. ČR. (čl. <u>7</u>)	Parlament na návrh vlády	Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy.	Celý stát	Není omezeno
Válečný stav	Ústava (čl. <u>43</u>)	Parlament	Při napadení ČR nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení	Celý stát	Není omezeno

Formy realizace bezpečnostní správy

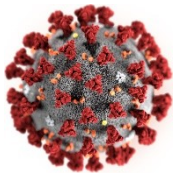
- správní akty
- veřejnoprávní smlouvy
- faktické úkony (formy typické právě pro bezpečnostní správu)
 - neformální správní úkony s bezprostředními právními následky pro adresáty veřejnosprávního působení (fyzické, popř. právnické osoby)
 - druhy:
 - faktické pokyny - zpravidla ústní správní úkony mající podobu na místě uděleného příkazu nebo zákazu (např. pokyn dopravního policisty)
 - bezprostřední zásahy - správní úkony spočívající v reálné činnosti vyvolané naléhavostí situace (zejm. slouží k odvracení nebezpečí, resp. jsou podmíněny ohrožením nebo poškozením právem chráněného zájmu); možné pouze na základě výslovného zákonného zmocnění (např. služební zákrok policie s použitím tzv. donucovacích prostředků)
 - exekuční úkony - vynucují se jimi již existující právní povinnosti adresátů veřejnosprávního působení, které nebyly (v rozporu se zákonem) splněny dobrovolně (viz exekuce podle správního řádu)
 - zajišťovací úkony - úkony zajišťující nějaký správní proces (předvolání, předvedení atd.)

Krizová opatření vlády

§ 5 a § 6 krizového zákona

- Podmínkou je vyhlášený **nouzový stav** (popř. stav ohrožení státu v některých případech)
- Z důvodu **pandemie** vyhlášen celkem v délce více než 250 dnů
- usnesení vlády o vyhlášení nouzového stavu = primárně aktem aplikace ústavního práva; představuje "akt vládnutí,, (neukládá povinnosti– Pl. ÚS 8/20)
- Soudně přezkoumán jen byl-li by v rozporu se základními principy demokratického právního státu

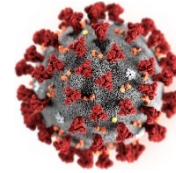
Krizová opatření vlády

§ 5 a § 6 krizového zákona

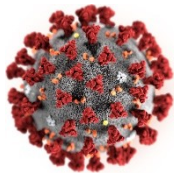
- Některé příklady krizových opatření vlády:
 - zákaz maloobchodního prodeje a prodeje a poskytování služeb v provozovnách, s výjimkou vybraných provozoven:
 - zákaz osobní přítomnosti žáků a studentů na vzdělávání ve školách a školních zařízeních
 - zákaz přítomnosti veřejnosti v provozovnách stravovacích služeb (např. restaurace, hospody a bary),
 - zákaz koncertů a jiných hudebních, divadelních, filmových a jiná uměleckých představení

Krizová opatření vlády

§ 5 a § 6 krizového zákona

- krizový zákon nestanoví, jakou mají právní formu (přitom řešení této otázky představuje významné právní důsledky).
- *Ustanovení § 5 a § 6 krizového zákona poskytují vládě široký prostor k vymezení povinností či omezení tvořících obsah krizového opatření, jakož i osob a území, jichž se toto krizové opatření má týkat. Může jít o stanovení obecného pravidla chování adresovaného neurčitému počtu osob. Není ale vyloučeno, aby se krizové opatření týkalo i jen určité konkrétní věci nebo dopadalo na určitý konkrétně vymezený okruh adresátů. Nemusí nutně jít o normativní právní akt, ale v úvahu přicházejí nejrůznější varianty právních aktů. **Pojem krizového opatření prostě zahrnuje vše, co musí vláda činit na základě ústavního zmocnění ke zvládnutí krizové situace.** (Pl. ÚS 11/20)*
- materiální přístup - praxi jde o normativní právní akty

Krizová opatření vlády

§ 5 a § 6 krizového zákona

- Jaký normativní právní akt? – právní síla ? sui generis
- přímý přístup k soudu jen zvláštní skupiny osob – Ústavní soud X dotčené osoby nepřímo skrze akt aplikace – problematické
- rozdíl v případě mimořádných opatření obecné povahy podle zákona o ochraně veřejného zdraví a pandemického zákona

Policie ČR

Policejní správa = souhrn činností policejních orgánů, jimž zákon ukládá úkoly ochrany ve věcech (vnitřní) bezpečnosti a veřejného pořádku (dříve širší pojem)

■ **Policie ČR**

- jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor sloužící veřejnosti (zásadně) na celém území ČR
- jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy EU a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu ČR

■ **Obecní policie**

- orgán obce, který zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud mu je svěří zákon o obecní policii nebo zvláštní zákon

Organizace správy policie

- **Ministerstvo vnitra**
 - vytváří podmínky pro plnění úkolů policie
 - je nadřízeno Policii ČR

Policie ČR = jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, který zásadně působí na území celé ČR

orgány Policie ČR

- *Policejní prezidium ČR*
 - v jeho čele stojí policejní prezident, který odpovídá za činnost policie ministru
 - řídí činnost policie
- *útvary policie s celostátní působností* (např. národní protidrogová centrála, URNA)
 - zřizuje ministr
- *krajská ředitelství policie*
- *útvary zřízené v rámci krajského ředitelství*
 - zřizuje policejní prezident

Správa policie

úkoly Policie ČR vykonávají:

(zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky)

policisté (příslušníci policie)

- vykonávají službu ve služebním poměru podle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (zákon č. 361/2003 Sb.), a to ve služebním stejnokroji nebo v občanském oděvu v závislosti na povaze konkrétní činnosti a potřebě efektivního plnění úkolů policie

zaměstnanci policie

- tito tzv civilní zaměstnanci jsou v pracovním poměru podle zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb.)

povinnosti policistů

- Zdvořilost - Policista a zaměstnanec policie jsou při plnění úkolů policie povinni dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní

Policista

- *zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů upravuje* právní poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu (dále jen "příslušník"), jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby
- konkrétně zejména:
 - předpoklady k přijetí do služebního poměru
 - skončení služebního poměru
 - odpovědnost
 - trestněprávní
 - podle ustanovení o trestných činech vojenských
 - správněprávní
 - disciplinární, tj. za kázeňské přestupky
 - za jednání, která mají znaky („běžného“) přestupku

Policie ČR

Předpoklady k přijetí do služebního poměru

- písemná žádost
- občanství ČR, 18 let, plná svéprávnost, bezúhonnost
- stupeň vzdělání stanovený pro dané služební místo, popř. oprávnění seznamovat se s utajovanými informacemi
- zdravotní, osobnostní a fyzická způs. k výkonu služby
- neexistence členství v politické straně nebo politickém hnutí, u příslušníka zpravodajské služby ani odborové organizace
- nevykonávání živn. či jiné výdělečné činnosti, neexistence členství v řídicích nebo kontrolních orgánech podnik. PO

Policie ČR

Skončení služebního poměru

- uplynutím doby určité,
- propuštěním (musí)
 - sankce
 - nesplňování podmínek
 - žádost o propuštění
 - + org. změny, zánik osvědčení, neuspokojivé výsledky (u poměru na dobu určitou)
- úmrtím nebo prohlášením za mrtvého,
- dnem 31. prosince kalendářního roku, v němž příslušník dovršil věku 65 let

Policie ČR

Odpovědnost

- Trestněprávní
- Správněprávní
 - za jednání, které má znaky přestupky
 - disciplinární - za kázeňské přestupky
 - disciplinárním deliktem, **resp. kázeňským přestupkem** je zaviněné jednání, které porušuje služební povinnost, ale nejde o TČ nebo o jednání, které má znaky přestupku nebo jiného správního deliktu, též dosahování neuspokojivých výsledků ve výkonu služby uvedené v závěru služebního hodnocení

Správa policie

povinnosti policistů (zejména)

- dodržovat zákony a další obecně závazné právní předpisy
- plnit
 - úkoly uložené právními předpisy a
 - rozkazy a pokyny nadřízených (vedoucích příslušníků), nejsou-li protiprávní
- provést služební zákrok nebo služební úkon, popřípadě provést jiná opatření (zejména vyrozumět nejbližší policejní útvar), jestliže je spáchán trestný čin nebo přešůpek mimo službu, je-li bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo svoboda osob anebo majetek nebo došlo-li k útoku na tyto hodnoty
- při provádění služebního zákroku nebo služebního úkonu spojeného se zásahem do práv nebo svobod je povinen poučit osoby a užít odpovídající výzvy
- prokázat stanoveným způsobem svou příslušnost ke sboru
- dodržovat pravidla služební zdvořilosti
- zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděl při plnění úkolů

Správa policie

oprávnění policistů (zejména)

- požadovat
 - vysvětlení
 - prokázání totožnosti
- omezit možnost volného pohybu osoby
- zajistit osobu
- odejmout věc
- odebrat zbraň a provést osobní prohlídku
- použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla
- zajistit, odstranit a zničit věc
- vstoupit do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek
- zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku
- vykázat osobu ze společného obydlí
- činit úkony související s řízením o přestupcích
- použít donucovací prostředky
- použít zbraň

Policie ČR

Donucovací prostředky

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy,
- b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
- c) obušek a jiný úderný prostředek,
- d) vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného P předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,
- e) vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5,
- f) zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla,
- g) vytlačování vozidlem,
- h) vytlačování štítem,
- i) vytlačování koněm,
- j) služební pes,
- k) vodní stříkač,
- l) zásahová výbuška,
- m) úder střelnou zbraní,
- n) hrozba namířenou střelnou zbraní,
- o) varovný výstřel,
- p) pouta,
- q) prostředek k zamezení prostorové orientace.

Prokázání totožnosti

- Oprávnění požadovat prokázání totožnosti podle § 63 zákona o policii (srov. § 12 zákona o obecní policii)
- **Prokázáním totožnosti** se rozumí prokázání jména, popřípadě jmen, příjmení, data narození a v případě potřeby také adresy místa trvalého pobytu, adresy místa pobytu nebo adresy bydliště v zahraničí, rodného čísla a státní příslušnosti. Rozsah a způsob zjišťování osobních údajů musí být přiměřené účelu zjišťování totožnosti (§ 63 odst. 1 ZoP) =) lze prokázat i jinými doklady či způsoby, než je OP.
- K tomu viz rozsudek NSS ze dne 28. 1. 2016, čj. 10 As 236/2015-36

Prokázání totožnosti

- § 63 (2) Policista je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu:

a) podezřelou ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu,

b) zdržující se v prostoru, o kterém lze důvodně předpokládat, že se v něm zdržují cizinci bez povolení opravňujícího k pobytu na území České republiky,

...

e) odpovídající popisu hledané nebo pohřešované osoby,

f) vstupující do policií chráněného objektu nebo prostoru anebo do místa, kam je policistou zakázán vstup, nebo z tohoto objektu, prostoru anebo místa vycházející....

Obecní/městská policie

- je **orgánem obce**, který slouží k zabezpečování **místních záležitostí veřejného pořádku** v rámci působnosti obce a plnění dalších úkolů, pokud jí je svěřil zákon o obecní policii nebo zvláštní zákon
 - je fakultativním orgánem, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou
 - řídí ji starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce
- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek obce a nařízení obce
- podílí se (ve stanoveném rozsahu) na dohledu, který je zaměřen na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích
- podílí se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění činí opatření k jeho obnovení
- podílí se na prevenci kriminality v obci
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci
- odhaluje přestupky, jejichž projednávání je v působnosti obce
- poskytuje za účelem zpracování statistických údajů ministerstvu vnitra na požádání údaje o obecní policii

Obecní/městská policie

obecní policii tvoří zaměstnanci obce, tedy osoby v pracovním poměru k obci, zařazení do obecní policie, tj.

- **strážníci**
- čekatelé („na strážníka“)
- osoby, které nejsou čekatelem nebo strážníkem

strážník

- musí být občanem ČR, který je
 - bezúhonný
 - spolehlivý
 - starší 18 let
 - zdravotně způsobilý
 - dosáhl středního vzdělání s maturitní zkouškou a
 - má osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů
- prokazuje se stejnokrojem a odznakem obecní policie, mimo pracovní dobu odznakem; popř. prohlášením „obecní (městská) policie“, nelze-li krátkodobě jinak

Obecní/městská policie

povinnosti strážníka

- při provádění zákroků a úkonů k plnění úkolů obecní policie je povinen **dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní** a nepřipustit, aby osobám v souvislosti s touto činností vznikla **bezdůvodná újma a případný zásah** do jejich práv a svobod překročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného zákrokem nebo úkonem
- je **povinen poučit** osoby o jejich právech, provádí-li zákrok nebo úkon spojený se zásahem do jejich práv nebo svobod, pokud to povaha a okolnosti zákroku nebo úkonu dovolují; v opačném případě je poučí okamžitě, jakmile to okolnosti dovolí
- je povinen poskytnout pomoc v rozsahu svých oprávnění a povinností podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona každému, kdo o ni požádá
- v pracovní době je povinen v mezích zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona **provést zákrok nebo úkon, nebo učinit jiné opatření**, je-li páchán trestný čin nebo přestupek anebo je-li důvodné podezření z jejich páchání
- mimo pracovní dobu je povinen v mezích zákona o obecní policii provést zákrok, popřípadě učinit jiné opatření (zejména vyrozumět nejbližší útvar policie), je-li páchán trestný čin nebo přestupek, kterým je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek

Integrovaný záchranný systém

IZS se rozumí koordinovaný postup jeho složek při *přípravě* na mimořádné události a při *provádění* záchranných a likvidačních prací;

základní složky IZS

- *Hasičský záchranný sbor ČR*
- *jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje*
- *poskytovatelé zdravotnické záchranné služby*
- *Policie ČR*
- **ostatní složky IZS**
 - vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil; ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory; ostatní záchranné sbory; orgány ochrany veřejného zdraví; havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby; zařízení civilní ochrany; neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím

Integrovaný záchranný systém

orgány spjaté s fungováním IZS (zejména)

- *operační a informační střediska IZS*
 - jsou to stálé orgány pro koordinaci složek IZS
- *Ministerstvo vnitra*
 - řídí, koordinuje, kontroluje a vytváří koncepce na daném úseku
- *orgány obcí a krajů*

Pomoc od složek systému může vyžadovat

- MV, hejtman, starosta obce III a velitel zásahu

Zpravodajské služby

- BIS = ozbrojená zpravodajská služba
 - státní orgán pro získávání, shrom. a vyhodnocování informací důležitých pro ochranu ústavního zřízení, významných ekon. zájmů, bezpečnost a obranu ČR
 - odpovídá vládě, která ji koordinuje (jmenuje ředitele po projednání ve výboru PS)
 - úkoluje ji vládá a prezident
- Úřad pro zahraniční styky a informace
 - zabezpečuje info mající původ v zahraničí důl. pro bezpečnost a ochr. zahr. politických a ekon. zájmů ČR
- Vojenské zpravodajství
 - zabezpečuje info mající původ v zahraničí důl. pro obranu a bezpečnost ČR

Správa obrany

- K zajištění své bezpečnosti vytváří Česká republika ozbrojené síly

Vnitřní struktura ozbrojených sil:

- **Armáda ČR** – základ ozbrojených sil, organizačně členěná na vojenské útvary, vojenská zařízení a vojenské záchranné útvary.
- **Vojenská kancelář prezidenta republiky**, řídí náčelník přímo podřízený prezidentovi ČR.
- **Hradní stráž** – podřízená náčelníkovi vojenské kanceláře.